

COMISIA EUROPEANĂ

Fonduri structurale și de investiții europene

Orientări pentru Comisie și statele membre privind o
metodologie comună pentru evaluarea sistemelor de
management și control
din statele membre

DECLINAREA RESPONSABILITĂȚII

„Acesta este un document de lucru elaborat de serviciile Comisiei. Pe baza legislației UE aplicabile, acesta furnizează orientări tehnice colegilor și organismelor implicate în punerea în aplicare, controlul și monitorizarea fondurilor structurale și de investiții europene cu privire la interpretarea și aplicarea normelor UE în acest domeniu. Obiectivul prezentului document este de a furniza explicațiile și interpretările oferite de serviciile Comisiei privind normele menționate mai sus în scopul de a facilita punerea în aplicare a programelor și a încuraja bunele practici. Prezentele orientări nu aduc atingere interpretării Curții de Justiție și a Tribunalului și nici deciziilor Comisiei.”

Cuprins

LISTA ACRONIMELOR ȘI ABREVIERILOR	4
1. Context	5
1.1. Referințe de reglementare	5
1.2. Scopul orientărilor	5
2. Orientări	6
2.1. Cerințe cheie și criterii de evaluare	6
2.2. Etape ale evaluării	6
Anexa I – Cerințe cheie și criterii de evaluare	10
1. Cerințe cheie referitoare la AG și OI al(e) acesteia	10
Cerința cheie nr. 1: separarea adecvată a funcțiilor și sisteme adecvate pentru raportare și monitorizare atunci când autoritatea responsabilă încredințează executarea sarcinilor unui alt organism	10
Cerința cheie nr. 2: selecția adecvată a operațiunilor	10
Cerința cheie nr. 3: informarea corespunzătoare a beneficiarilor	13
Cerința cheie nr. 4: verificări adecvate privind gestionarea	14
Cerința cheie nr. 5: existența unui sistem eficace pentru a se garanta că toate documentele privind cheltuielile și auditurile sunt păstrate, astfel încât să se asigure o pistă de audit adecvată	15
Cerința cheie nr. 6: un sistem fiabil de colectare, înregistrare și stocare a datelor în vederea monitorizării, evaluării, gestionării financiare, verificării și auditului, incluzând legături cu sistemele de schimb electronic de date cu beneficiarii	15
Cerința cheie nr. 7: punerea efectivă în aplicare a unor măsuri antifraudă proporționale	16
Cerința cheie nr. 8: proceduri adecvate pentru întocmirea declarației de gestiune și a rezumatului anual al rapoartelor finale de audit și al controalelor efectuate	17
2. Cerințe cheie referitoare la AC și OI ale acesteia	17
Cerința cheie nr. 9: separarea adecvată a funcțiilor și sisteme adecvate pentru raportare și monitorizare atunci când autoritatea responsabilă încredințează executarea sarcinilor unei alte autorități	17
Cerința cheie nr. 10: proceduri adecvate pentru întocmirea și depunerea cererilor de plată	18
Cerința cheie nr. 11: păstrarea unor evidențe electronice adecvate ale cheltuielilor declarate și ale contribuției publice corespunzătoare	19

Cerința cheie nr. 12: evidența adecvată și completă a sumelor recuperabile, recuperate și retrase	19
Cerința cheie nr. 13: proceduri adecvate pentru elaborarea și certificarea integralității, a exactității și a veridicității conturilor	19
3. Cerințe cheie referitoare la AA.....	20
Cerința cheie nr. 14: separarea adecvată a funcțiilor și sisteme adecvate care permit garantarea faptului că orice alt organism care efectuează audituri în conformitate cu strategia de audit a programului dispune de independența funcțională necesară și ține cont de standardele de audit acceptate la nivel internațional	20
Cerința cheie nr. 15: audituri de sistem adecvate	20
Cerința cheie nr. 16: audituri adecvate ale operațiunilor.....	21
Cerința cheie nr. 17: audituri adecvate ale conturilor.....	22
Cerința cheie nr. 18: proceduri adecvate pentru furnizarea unei opinii de audit fiabile și pentru elaborarea raportului anual de control.....	23
Anexa II: evaluarea cerințelor cheie în funcție de criteriile de evaluare și de autoritate	24
Anexa III: concluzie generală în funcție de sistemul de gestiune și control	31
Anexa IV: tabel care stabilește legăturile între cerințele cheie și criteriile de desemnare	32

LISTA ACRONIMELOR ȘI ABREVIERILOR

AA	Autoritatea de audit
RAC	Raportul anual de control
Organismul de audit	Organismul care efectuează auditurile sub mandatul AA, așa cum se prevede la articolul 127 alineatul (2) din RDC
AC	Autoritatea de certificare
CCI	„Code Commun d'Identification” (codul comun de identificare: numărul de referință al fiecărui program, atribuit de Comisie)
RD	Regulamentul delegat (UE) nr. 480/2014 al Comisiei din 3.3.2014 de completare a Regulamentului (UE) nr. 1303/2013 al Parlamentului European și al Consiliului ¹
RDC	Regulamentul privind dispozițiile comune [Regulamentul (UE) nr. 1303/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 17.12.2013] ²
FSIE	„FSIE” corespunde tuturor fondurilor structurale și de investiții europene. Prezentele orientări se aplică tuturor acestor fonduri cu excepția Fondului european agricol pentru dezvoltare rurală (FEADR)
CTE	Cooperare teritorială europeană
Regulamentul financiar	Regulamentul financiar [Regulamentul (UE, Euratom) nr. 966/2012] ³
OI	Organismul intermediar
AG	Autoritatea de gestionare
SGC	Sistemul de gestiune și control

¹ <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/HTML/?uri=CELEX:32014R0480&from=EN>

² <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/HTML/?uri=CELEX:32013R1303&from=EN>

³ <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/HTML/?uri=CELEX:32012R0966&from=EN>

1. CONTEXT

1.1. Referințe de reglementare

Regulament	Articole
Regulamentul (UE) nr. 1303/2013 Regulamentul privind dispozițiile comune <i>(denumit în continuare RDC)</i>	Partea a patra, Titlul I – Gestione și controale

1.2. Scopul orientărilor

Obiectivul prezentelor orientări este de a furniza un instrument practic pentru a îi ajuta pe auditori să evalueze funcționarea SGC instituit de statele membre în privința programelor FSIE (cu excepția FEADR).

Acestea se bazează pe orientările în vigoare pentru perioada 2007-2013 și concluziile unui grup de lucru alcătuit din personal selectat din serviciile de audit ale Direcției Generale pentru Politică Regională și Urbană, ale Direcției Generale pentru Ocuparea Forței de Muncă, Afaceri Sociale și Incluziune și ale Direcției Generale pentru Afaceri Maritime și Pescuit din cadrul Comisiei, pentru a stabili un cadru de referință în ceea ce privește:

- explicarea cerințelor cheie care trebuie să fie utilizate (a se vedea RDC și RD);
- explicarea criteriilor de evaluare care trebuie să fie utilizate, pentru fiecare cerință cheie;
- oferirea de orientări pentru stabilirea concluziilor pentru fiecare cerință cheie și în funcție de fiecare autoritate;
- oferirea de orientări pentru stabilirea unei concluzii generale cu privire la SGC (sau o parte a sistemului) aplicat unui program sau grup de programe, luând în considerare orice factori atenuanți existenți sau orice controale compensatorii existente.

Prin urmare, orientările se adresează în primul rând direcțiilor de audit din cadrul serviciilor sus-menționate ale Comisiei și AA, în scopul asigurării obiectivității, consecvenței și transparenței procesului de evaluare a conformității sistemelor de gestiune și de control cu cerințele cheie de reglementare. „Etapile evaluării” descrise în prezenta notă orientativă prevăd metodologia care trebuie să fie utilizată la efectuarea auditurilor sistemelor. AA trebuie să utilizeze prezenta notă orientativă în auditurile de sistem pe care le efectuează în cadrul AG, AC și OI sau atunci când supraveghează activitatea altor organisme de audit implicate, în scopul de a asigura armonizarea rezultatelor auditurilor și pentru ca fiecare auditor din diferite părți ale lanțului de control să se poată baza pe munca celorlalți.

Secțiunea din nota orientativă privind evaluarea funcționării AA se adresează în primul rând serviciilor de audit ale Comisiei, dar poate să fie folosită și de AA atunci când acestea evaluează/supraveghează activitatea altor organisme de audit în cadrul SGC sau ca instrument de autoevaluare pentru a asigura conformitatea propriilor lor proceduri de audit în raport cu așteptările Comisiei.

Cu toate acestea, AG, AC și OI ale acestora li se recomandă cu insistență, de asemenea, să ia în considerare și să aplice prezentul document orientativ ca instrument de autoevaluare, atunci când este necesar.

Prezentele orientări nu pot cuprinde toate situațiile care pot fi identificate. Examinarea

calității fiecărui audit trebuie să garanteze fundamentarea concluziei generale asupra sistemului și faptul că opinia de audit propusă este atât consecventă cu constatările auditului, cât și justificată și documentată în mod corespunzător.

Orientările sunt însoțite de patru anexe: anexa I prezintă cerințele cheie și criteriile de evaluare relevante pentru fiecare cerință cheie; anexele II și III prezintă tabele de sinteză care ar trebui utilizate de către auditori și care oferă cadrul pentru formularea unei opinii generale, pentru fiecare sistem, cu privire la conformitatea cu cerințele cheie de reglementare pentru perioada 2014-2020; anexa IV prezintă un tabel care stabilește legăturile între cerințele cheie și criteriile de desemnare.

2. ORIENTĂRI

2.1. Cerințe cheie și criterii de evaluare

Cele 18 cerințe cheie ale SGC și criteriile de evaluare a funcționării acestora sunt enumerate în anexa I.

Acestea vizează:

1. AG și orice OI cărora li s-au delegat funcții (8 cerințe cheie care conțin 36 de criterii de evaluare);
2. AC și orice OI cărora li s-au delegat funcții (5 cerințe cheie care conțin 18 criterii de evaluare);
3. AA și orice organism de audit care desfășoară activități de audit în numele acesteia (5 cerințe cheie care conțin 27 de criterii de evaluare).

Criteriile de evaluare sunt descrise pentru fiecare cerință cheie. Lipsa conformității cu aceste criterii implică deficiențe ale sistemului și, prin urmare, un risc să i se certifice Comisiei cheltuieli neconforme și să se efectueze rambursări în exces către statele membre.

2.2. Etape ale evaluării

Evaluarea SGC urmează schema prezentată în continuare:

1	Criterii de evaluare
2	Concluzia în funcție de cerința cheie, pe baza criteriilor de evaluare
3	Concluzia în funcție de autoritate (AG, AC, AA)
4	Concluzie generală

Trebuie subliniat că, în toate etapele procesului de evaluare, aprecierea profesională a auditorului și controlul eficace al calității sunt esențiale pentru garantarea consecvenței rezultatelor auditului.

În scopul de a obține un nivel ridicat de asigurare și de a exprima o opinie cu privire la funcționarea SGC, trebuie să se efectueze audituri ale sistemelor, inclusiv teste de

conformitate ale controalelor cheie la organismele cheie. O astfel de testare a conformității trebuie să se efectueze pentru o serie de proiecte și tranzacții la nivelul AG, AC, OI ale acestora și AA.

Testele controalelor la nivel de AC și de OI al(e) acesteia pot să contribuie și la auditurile conturilor [a se vedea articolul 29 alineatul (3) din RD].

Metodologia utilizată pentru selectarea eșantionului în vederea testării controalelor (cum ar fi eșantionarea în funcție de caracteristici sau selecția în funcție de apreciere) trebuie stabilită de către AA (în cazul statelor membre) sau de către Comisie. În cazul în care un număr mare de organisme intermediare operează în baza aceluiași program, se poate selecta un eșantion adecvat din acestea pentru testarea controalelor cheie. Eșantionul de OI trebuie selectat pe baza unei evaluări adecvate a riscurilor, ținând seama de elemente precum profilul de risc al operațiunilor din cadrul OI, volumul fondurilor, complexitatea și/sau noutatea operațiunilor, modificările în structura organizatorică, competențele personalului etc. În orice caz, în conformitate cu standardele de audit, auditorul definește în raportul său de audit sfera auditului și dacă întregul sistem sau doar o parte din acesta este vizat de concluzia sa.

Metodologia utilizată pentru stabilirea dimensiunii eșantionului pentru testarea controalelor trebuie să fie în concordanță cu standardele de audit acceptate la nivel internațional (de exemplu, INTOSAI, IFAC sau IIA).

Rezultatele acestor teste combinate cu alte elemente calitative și proceduri de audit formează baza evaluării.

Așadar, auditorii trebuie să își formuleze concluziile pentru fiecare etapă (adică mai întâi privind fiecare criteriu de evaluare, apoi privind fiecare cerință cheie, pe urmă privind fiecare autoritate și ulterior privind concluzia generală referitoare la SGC), pe baza următoarelor categorii:

- Categoria 1. **Funcționează în mod corespunzător. Nu sunt necesare îmbunătățiri sau sunt necesare doar îmbunătățiri minore.** Nu există deficiențe sau au fost constatate doar deficiențe minore. Aceste deficiențe nu au niciun impact sau au un impact minor asupra funcționării cerințelor cheie/autorităților/sistemului evaluate (evaluat);
- Categoria 2. **Funcționează, dar sunt necesare unele îmbunătățiri.** S-au constatat unele deficiențe. Aceste deficiențe au un impact moderat asupra funcționării cerințelor cheie/autorităților/sistemului evaluate (evaluat). S-au formulat recomandări pentru a fi puse în aplicare de către organismul auditat;
- Categoria 3. **Funcționează parțial; sunt necesare îmbunătățiri substanțiale.** S-au constatat deficiențe grave care expun fondurile la nereguli. Impactul asupra funcționării eficiente a cerințelor cheie/autorităților/sistemului este semnificativ;
- Categoria 4. **În esență nu funcționează.** S-au constatat numeroase deficiențe grave și/sau complexe care expun fondurile la nereguli. Impactul asupra funcționării eficiente a cerințelor cheie/autorităților/sistemului evaluate (evaluat) este semnificativ – cerințele cheie/autoritățile/sistemul evaluate (evaluat) funcționează necorespunzător sau nu funcționează deloc.

Anexele II și III sunt concepute pentru a facilita acest proces de evaluare pentru fiecare etapă.

2.2.1 Criterii de evaluare

Prima etapă constă în analizarea criteriilor de evaluare pentru fiecare cerință cheie, stabilindu-se care dintre cele patru categorii menționate anterior corespunde cel mai bine fiecărui criteriu de evaluare pentru programul auditat.

Pentru a asigura o evaluare transparentă și obiectivă a fiecărui criteriu, trebuie utilizată anexa

II.

Este important de subliniat că, atunci când atribuie o categorie fiecărui criteriu de evaluare, auditorii trebuie să aplice aprecierea lor profesională, luând în considerare orice alte probe de audit disponibile care ar trebui, de asemenea, să fie analizate. Aceste probe de audit pot să includă toate cunoștințele acumulate în cursul auditului, inclusiv informațiile dobândite examinând descrierea sistemelor, opinia și raportul de audit referitoare la desemnare, manualele de proceduri, funcționarea SGC, investigațiile sau interviurile la organismele implicate în SGC.

2.2.2 Concluzia în funcție de cerința cheie

A doua etapă constă în formularea unei concluzii în funcție de cerința cheie pe baza criteriilor de evaluare analizate anterior, la etapa 1. În principiu, la evaluarea cerințelor cheie, impactul general asupra nivelului de asigurare este un factor decisiv. În acest context se pun următoarele întrebări:

- Care este impactul nerespectării sau respectării parțiale a unui anumit criteriu de evaluare sau a unei anumite cerințe cheie asupra identificării erorilor și neregulilor și asupra sistemului de gestiune și control?
- Sporește absența acestuia probabilitatea de neprevenire, nedetectare, și/sau necorectare în mod adecvat a cheltuielilor neconforme sau ilegale?

Următoarele orientări sunt furnizate ca exemple de rezultate posibile pentru această etapă (după combinarea testelor aplicate controalelor cheie cu alte elemente calitative):

- în cazul în care unul sau mai multe criterii de evaluare fac parte din categoria 3 sau 4, auditorul poate concluziona, în mod rezonabil, că acest aspect nu ar permite includerea cerinței cheie în categoria 1 și, cel mai probabil, nici în categoria 2;
- în cazul în care majoritatea criteriilor de evaluare fac parte din aceeași categorie, auditorul poate concluziona în mod rezonabil că acest lucru reprezintă un fundament solid pentru a clasifica și cerința cheie în aceeași categorie;
- ca regulă generală, nicio cerință cheie nu poate fi clasificată într-o manieră mai favorabilă decât cel mai slab dintre criteriile de evaluare, excepție făcând, eventual, următoarele criterii de evaluare:

Autoritatea de gestionare

2.3 Toate cererile primite sunt înregistrate. Cererile sunt înregistrate la primire, dovada primirii este furnizată fiecărui solicitant și se păstrează evidențe privind starea aprobării pentru fiecare cerere.

2.5 Deciziile adoptate cu privire la admiterea sau respingerea cererilor și proiectelor trebuie să fie adoptate de o persoană adecvată sau de un organism adecvat, iar rezultatele trebuie comunicate în scris și trebuie să conțină motivația clară privind admiterea sau respingerea. Procedura de contestare și deciziile aferente trebuie publicate.

5.3 Se aplică proceduri pentru a se asigura că toate documentele necesare pentru a garanta o pistă de audit adecvată sunt păstrate în conformitate cu dispozițiile articolului 140 din RDC, și anume cele privind disponibilitatea documentelor.

Autoritatea de certificare

11.3 Asigură o pistă de audit adecvată prin înregistrarea și stocarea în format electronic a înregistrărilor contabile privind fiecare operațiune, așa încât să fie cuprinse toate datele necesare elaborării cererilor de plată și conturilor de plăți. Pista de audit din cadrul AC trebuie să permită reconcilierea cheltuielilor declarate Comisiei cu declarațiile de cheltuieli primite de la AG sau de la OI.

13.5 Proceduri adecvate pentru a asigura raportarea la termen, către Comisie, privind execuția bugetului UE în conformitate cu articolul 59 alineatul (5) litera (a) din Regulamentul financiar.

Autoritatea de audit

18.5 RAC pentru exercițiul financiar respectiv și opinia de audit trebuie să vizeze toate statele membre implicate în programele aflate sub incidența obiectivului CTE.

Pentru a trage concluzii, auditorii vor utiliza aprecierea lor profesională și toți factorii atenuanți posibili. În dosarul de audit trebuie să se furnizeze și să fie înregistrate probe de audit adecvate.

2.2.3 Concluzia în funcție de autoritate

A treia etapă implică stabilirea unei concluzii în funcție de autoritate, pe baza rezultatelor clasificării fiecărei cerințe cheie din cadrul etapei 2. Trebuie utilizate anexele II și III. Anexa II combină evaluarea în funcție de cerința cheie pentru a se stabili o concluzie a autorității, în timp ce anexa III, care este „tabelul de legătură”, stabilește legătura dintre concluzia în funcție de autoritate și concluzia generală privind sistemul (legătură cu etapa 4).

Nu se pot prevedea toate combinațiile de evaluări care pot apărea în legătură cu cerințele cheie, în funcție de autoritate. Cu toate acestea, se pot oferi următoarele orientări:

1. Fiecare dintre cerințele cheie trebuie să fie evaluată în mod independent de celelalte, în cadrul aceleiași autorități. Acest lucru înseamnă că o deficiență a uneia dintre cerințele cheie din cadrul unei autorități nu poate fi compensată de o altă cerință cheie care funcționează în mod corespunzător în cadrul aceleiași autorități. Controalele compensatorii se iau în considerare doar la nivelul evaluării generale a sistemului (etapa 4).
2. Anumite cerințe cheie sunt esențiale în ceea ce privește legalitatea și regularitatea cheltuielilor și funcționarea corespunzătoare a autorității relevante. Criteriile de determinare a deficiențelor grave specificate la articolul 2 alineatul (39) din RDC sunt prevăzute la articolul 30 din RD și se referă la:
  - în cazul AG: cerințele cheie nr. 2 (selectarea operațiunilor), nr. 4 (verificări privind gestionarea) și nr. 5 (pista de audit a documentelor privind cheltuielile și auditurile);
  - în cazul AC: cerința cheie nr. 13 (elaborarea și certificarea conturilor anuale);
  - în cazul AA: cerințele cheie nr. 15 (auditurile sistemelor), nr. 16 (auditurile operațiunilor) și nr. 18 (fiabilitatea opiniei de audit și elaborarea RAC).
3. Clasificarea în categoria 1 sau 2 a celor șapte cerințe cheie esențiale menționate la punctul 2 de mai sus ar avea o influență pozitivă asupra concluziei generale.
4. În cazul în care una dintre cerințele cheie esențiale menționate la punctul 2 de mai sus sau două sau mai multe dintre celelalte cerințe cheie la nivelul unei autorități sunt clasificate în categoria 3 sau 4, autoritatea în cauză nu poate fi evaluată în general ca aparținând unei categorii mai bune decât categoria 3 sau 4. Cu alte cuvinte, deficiența unei cerințe cheie esențiale nu poate fi compensată printr-o clasificare mai bună a celorlalte cerințe cheie la nivelul autorității în cauză.
5. În cazul în care unele dintre funcții au fost delegate OI, este necesară o defalcare a anexelor II și III și, pentru a se ajunge la o concluzie în funcție de OI și la o concluzie generală în privința AG sau AC pe această bază, se vor aplica aceleași criterii precum cele utilizate în cazul AG/AC.

Auditorii ar trebui să utilizeze aprecierea lor profesională pentru a ajunge la concluzia adecvată în funcție de autoritate, evaluând concluzia generală din tabelul prevăzut în anexa III

la prezentele orientări.

2.2.4 Concluzie generală

În cadrul acestei ultime etape, auditorii fac legătura între concluzia în funcție de autoritate și concluzia generală privind SGC al programului, prin identificarea tuturor factorilor atenuanți și a controalelor compensatorii care pot exista în cadrul unei autorități, care reduc în mod efectiv riscul în sistemul general de gestiune și control.

De exemplu, dacă auditorul concluzionează că verificările efectuate de AC sunt incomplete sau insuficient de eficiente, dar că verificările privind gestionarea din cadrul AG (sau, în cazul delegării, din cadrul OI) sunt de calitate bună și eficiente, acest lucru poate să reducă riscul certificării și transmiterii către Comisie a cheltuielilor neconforme. Se reamintește că cerința cheie nr. 4 (verificări privind gestionarea) rămâne cea mai importantă și reprezintă prima linie de apărare a SGC împotriva neregulilor. Aprecierea funcționării adecvate a acestei cerințe cheie este prin urmare crucială pentru evaluarea riscului de rambursare a unor cheltuieli neconforme de către Comisie. Este important de subliniat faptul că înainte ca aceste controale să fie luate în calcul ca factor atenuant sau control compensatoriu, trebuie obținută dovada funcționării lor corespunzătoare. Un alt exemplu de factor atenuant, înainte de emiterea opiniei de audit, ar putea consta în punerea în aplicare a unui plan de acțiune care să fi îmbunătățit în mod efectiv sistemul de gestiune și control (în vederea evitării unor nereguli similare viitoare) și să fi corectat principalele nereguli neidentificate anterior de controalele prin eșantionare sau de controalele de verificare a gestionării (corecții financiare privind cheltuielile declarate anterior).

Auditorul stabilește nivelul riscului rezidual pentru regularitatea tranzacțiilor și formulează în final o concluzie generală, în funcție de sistem, privind conformitatea sistemului cu cerințele cheie de reglementare. Trebuie utilizată anexa III.

1. Pentru evaluarea generală a sistemelor se utilizează aceleași categorii ca pentru cerințele cheie și autoritățile individuale, pentru a se asigura consecvența rezultatelor în toate etapele procedurii.
2. Înainte de a stabili nivelul riscului rezidual pentru regularitate, auditorul trebuie să ia în considerare existența factorilor atenuanți, așa cum s-au prezentat mai sus.

Concluzia generală în funcție de SGC oferă deci o bază pentru determinarea nivelurilor de asigurare și a nivelurilor de încredere pentru auditurile operațiunilor. Atunci când se elaborează un RAC, prin combinarea concluziilor sale privind SGC cu rezultatele auditurilor operațiunilor și conturilor, auditorul poate formula o opinie de audit în privința programului și recomanda măsuri ulterioare, dacă este cazul.

În plus, aceste lucrări de audit ar trebui să fie utilizate de statele membre pentru punerea în aplicare a dispozițiilor articolului 124 alineatul (5) din RDC privind obligația de a monitoriza îndeplinirea criteriilor de desemnare. În scopul facilitării acestor lucrări, se prevede un tabel în anexa IV care stabilește legăturile între criteriile de desemnare și cerințele cheie aferente.

ANEXA I – CERINȚE CHEIE ȘI CRITERII DE EVALUARE

Prezenta anexă identifică elementele cheie ale SGC și criteriile de evaluare luând în considerare cerințele minime ale cadrului juridic aplicabil pentru perioada 2014-2020. Elementele cheie, structurate în funcție de autoritate, sunt acelea care au fost concepute pentru și sunt esențiale în a asigura legalitatea și regularitatea cheltuielilor și realitatea operațiunilor incluse în programele sprijinite prin FSIE (cu excepția FEADR) în temeiul RDC.

1. Cerințe cheie referitoare la AG și OI al(e) acesteia

Cerința cheie nr. 1: separarea adecvată a funcțiilor și sisteme adecvate pentru raportare și monitorizare atunci când autoritatea responsabilă încredințează executarea sarcinilor unui alt organism

[articolul 72 literele (a), (b), (e) și (h), articolul 122 alineatul (2), articolul 123 alineatele (1) și (6) și articolul 125 alineatul (1) din RDC]

Criterii de evaluare:

1.1 Descrierea și alocarea clară a funcțiilor (organigramă, număr indicativ de posturi, calificări și experiență necesare, fișele posturilor), inclusiv existența unui acord oficial documentat care stabilește în mod clar toate sarcinile delegate de către AG către OI al(e) acesteia.

1.2 Existența, la niveluri diferite și pentru funcții diferite din cadrul AG și OI, a personalului necesar deținând competențele necesare, luând în considerare numărul, dimensiunea și complexitatea programelor în cauză, inclusiv acordurile de externalizare adecvate, dacă este cazul.

1.3 Respectarea principiului separării funcțiilor în cadrul organizației AG, dacă este cazul, și în special în cazul în care statul membru a decis să păstreze funcția de certificare în cadrul aceleiași structuri administrative ca și AG, precum și între AG și celelalte organisme din SGC (AC sau organismele sale intermediare, AA sau alte organisme de audit).

1.4 Existența și actualizarea după caz a unor proceduri și manuale complete și adecvate, care să vizeze toate activitățile cheie din cadrul AG și OI, incluzând proceduri de monitorizare și raportare a neregulilor și de recuperare a sumelor plătite în mod necuvenit.

1.5 Existența unor proceduri și acorduri adecvate pentru a monitoriza și a supraveghea în mod eficace sarcinile delegate către organismul (organismele) intermediar(e) pe baza unor mecanisme de raportare adecvate (revizuirea metodologiei OI, examinări regulate a rezultatelor raportate de OI, inclusiv, în cazul în care este posibil, executarea din nou, pe bază de eșantionare, a activităților efectuate de OI).

1.6 Luând în considerare principiul proporționalității, existența unui cadru pentru a asigura faptul că, atunci când este necesar, se desfășoară un exercițiu corespunzător de gestionare a riscurilor, în special în cazul unor modificări majore ale activităților sau al unor schimbări ale structurilor de gestiune și control.

Cerința cheie nr. 2: selecția adecvată a operațiunilor

[articolul 72 litera (c) și articolul 125 alineatul (3) din RDC]

Criterii de evaluare:

2.1 Elaborarea de către AG, în vederea aprobării de către comitetul de monitorizare, a unor proceduri și criterii de selecție adecvate care:

- a. asigură faptul că operațiunile contribuie la atingerea obiectivelor și rezultatelor specifice din cadrul priorității în cauză;
- b. sunt nediscriminatorii și transparente;
- c. iau în considerare promovarea principiului egalității între bărbați și femei și principiile privind dezvoltarea durabilă prevăzute la articolele 7 și 8 din RDC.

2.2 Publicarea apelurilor la candidaturi⁴.

Apelurile la candidaturi sunt publicate pentru ca toți beneficiarii posibili să fie informați și conțin o descriere clară a procedurii de selecție utilizate și a drepturilor și obligațiilor beneficiarilor.

2.3 Înregistrarea tuturor cererilor primite.

Cererile sunt înregistrate la primire, dovada primirii este furnizată fiecărui solicitant și se păstrează evidențe privind starea aprobării pentru fiecare cerere.

2.4 Evaluarea tuturor cererilor sau proiectelor în conformitate cu criteriile aplicabile.

Evaluarea se aplică într-un mod consecvent și nediscriminatoriu. Criteriile și punctajul utilizate sunt în conformitate cu cele aprobate de către comitetul de monitorizare și menționate în apel.

În procesul de evaluare a cererilor sau proiectelor, AG se asigură că evaluatorii posedă nivelul de competențe și de independență necesar.

În plus, AG trebuie să examineze în mod special dacă:

- a. operațiunea selectată se află în sfera de aplicabilitate a fondului (fondurilor) în cauză și poate fi atribuită unei categorii de intervenție;
- b. beneficiarul dispune de capacitate administrativă, financiară și operațională pentru a îndeplini condițiile privind finanțarea;
- c. s-a respectat legislația aplicabilă relevantă pentru operațiune, în cazul în care operațiunea a început înainte de depunerea unei cereri de finanțare;
- d. operațiunile selectate spre a fi sprijinite nu includ activități care au făcut parte dintr-o operațiune care a făcut sau ar fi trebuit să facă obiectul unei proceduri de recuperare în urma delocalizării unei activități productive în afara zonei vizate de program.

Toate etapele acestei evaluări trebuie să fie documentate în mod adecvat.

2.5 Deciziile privind acceptarea sau respingerea cererilor sau proiectelor trebuie adoptate de o persoană autorizată în mod adecvat din cadrul organismului responsabil desemnat, rezultatele trebuie comunicate în scris candidatului printr-un acord sau printr-o decizie (sau prin intermediul unui document echivalent), iar motivația acceptării sau respingerii trebuie să fie precizată în mod clar. Procedura de contestare și deciziile aferente trebuie publicate.

Cerința cheie nr. 3: informarea corespunzătoare a beneficiarilor

[articolul 125 alineatul (3) litera (c) din RDC]

Criterii de evaluare:

3.1 Comunicarea efectivă către beneficiari a drepturilor și obligațiilor lor, în special în ceea ce privește normele naționale privind eligibilitatea stabilite pentru program, normele UE aplicabile privind eligibilitatea, condițiile specifice pentru sprijinirea fiecărei operațiuni privind produsele sau serviciile care trebuie furnizate în cadrul operațiunii, planul de

---

⁴ Nu se aplică în cazurile alocării directe a fondurilor UE anumitor proiecte naționale, regionale sau locale.

finanțare, termenul-limită pentru execuție, cerințele privind contabilitatea separată sau codurile contabile adecvate, informațiile care trebuie păstrate și comunicate. Obligațiile de informare și publicitate trebuie, de asemenea, să fie formulate și comunicate în mod clar.

3.2 Existența unor norme naționale clare și neechivoce privind eligibilitatea, stabilite pentru program.

3.3 Existența unei strategii de garantare a accesului beneficiarilor la informațiile necesare și de acordare a unui nivel adecvat de orientare (fluturași, broșuri, seminarii, ateliere, site-uri etc.).

Cerința cheie nr. 4: verificări adecvate privind gestionarea

[articolul 72 literele (c) și (h), articolul 125 alineatul (4) litera (a), articolul 125 alineatul (5) și articolul 125 alineatul (6) din RDC]

Criterii de evaluare:

4.1 Verificările privind gestionarea cuprind:

- a. verificări administrative referitoare la fiecare cerere de rambursare depusă de beneficiari: toate cererile de rambursare depuse de beneficiari trebuie supuse unor verificări administrative efectuate de AG sau de OI al(e) acesteia înainte de certificare și trebuie să includă o examinare atât a cererii în sine, cât și a documentației justificative relevante atașate. Gama și tipul de documentație justificativă care trebuie să fie solicitată beneficiarilor în vederea verificării se bazează pe evaluarea riscurilor aferente fiecărui tip de dosar sau de beneficiar;
- b. verificări la fața locului ale operațiunilor, care trebuie efectuate de către AG și OI al(e) acesteia atunci când proiectul este în plină desfășurare, atât în ceea ce privește progresul fizic, cât și cel financiar (de exemplu, în cazul măsurilor de instruire).

4.2 Verificările la fața locului ale operațiunilor individuale pot fi efectuate de către AG sau OI al(e) acesteia, pe bază de eșantionare. Frecvența și gradul de acoperire al verificărilor la fața locului trebuie să fie proporționale cu valoarea sprijinului public acordat unei operațiuni și cu nivelul riscului identificat de către AG sau OI al(e) acesteia în cursul verificărilor lor administrative, precum și de către AA prin auditurile sale privind SGC ca întreg. Înregistrările trebuie să descrie metoda de eșantionare utilizată, să identifice operațiunile selectate și să ofere o imagine de ansamblu privind concluziile verificărilor și neregulile detectate.

4.3 Trebuie să existe proceduri scrise și liste de control complete care să fie utilizate pentru verificările privind gestionarea, în scopul detectării oricăror denaturări semnificative. Acest lucru înseamnă că listele de control trebuie să prevadă cel puțin verificări privind:

- a. corectitudinea cererii de rambursare;
- b. perioada eligibilă;
- c. conformitatea cu proiectul aprobat;
- d. conformitatea cu rata de finanțare aprobată (dacă este cazul);
- e. conformitatea cu normele relevante privind eligibilitatea și normele UE și naționale privind achizițiile publice, ajutorul de stat, mediul, instrumentele financiare, dezvoltarea durabilă, publicitatea, cerințele privind egalitatea de șanse și tratamentul nediscriminatoriu;
- f. realitatea proiectului, inclusiv progresul fizic al produsului sau al serviciului și conformitatea cu termenii și condițiile acordului de grant și cu indicatorii de rezultat și de realizare;

- g. cheltuielile declarate și existența și conformitatea pistei de audit pentru o serie de elemente de cheltuieli;
- h. sistemul de contabilitate separat sau un cod contabil adecvat pentru toate tranzacțiile legate de o operațiune în cazul operațiunilor rambursate pe baza costurilor eligibile efectiv suportate. Acest sistem contabil separat sau codurile contabile adecvate permit verificarea (1) corectitudinii alocării cheltuielilor care se referă numai parțial la operațiunea cofinanțată și (2) anumitor tipuri de cheltuieli care se consideră eligibile numai în anumite limite sau într-o anumită proporție în raport cu celelalte costuri.

4.4. Trebuie păstrate evidențe ale:

- a. verificărilor administrative și ale verificărilor la fața locului, inclusiv ale lucrărilor efectuate și ale rezultatelor obținute;
- b. măsurilor luate în urma constatărilor detectate.

Aceste înregistrări constituie documentația și informațiile justificative pentru rezumatul anual care trebuie elaborat de AG.

4.5 Există proceduri aprobate de către AG pentru a se garanta că AC primește toate informațiile necesare privind verificările efectuate în scopul certificării.

Verificările privind gestionarea trebuie încheiate la timp pentru cheltuielile certificate din conturile unui anumit exercițiu financiar.

Cerința cheie nr. 5: existența unui sistem eficace pentru a se garanta că toate documentele privind cheltuielile și auditurile sunt păstrate, astfel încât să se asigure o pistă de audit adecvată

[articolul 72 litera (g), articolul 122 alineatul (3), articolul 140, articolul 125 alineatul (4) litera (d), articolul 125 alineatul (8) din RDC]

Criterii de evaluare:

5.1 Evidențele contabile detaliate și documentele justificative referitoare la operațiuni sunt păstrate la nivelul de gestionare adecvat (cum ar fi specificațiile tehnice și planul financiar al operațiunii, rapoartele privind progresul în atingerea realizărilor și rezultatelor și rapoartele de monitorizare, documentele privind depunerea cererilor, evaluarea, selectarea, aprobarea finanțării și procedurile de ofertare și contractare, precum și rapoartele privind inspecțiile produselor și serviciilor cofinanțate) și oferă informațiile prevăzute la articolul 25 alineatul (1) din RD. Sistemul contabil permite atât beneficiarilor, cât și altor organisme implicate să fie identificate împreună cu justificarea plății.

5.2 AG ține o evidență privind identitatea și localizarea organismelor care păstrează documentele justificative referitoare la cheltuieli și audituri. Această evidență cuprinde toate documentele necesare pentru o pistă de audit adecvată și poate fi sub formă electronică în caz de schimb electronic de date între beneficiari și organismele relevante, în conformitate cu articolul 122 alineatul (3) din RDC.

5.3 Există proceduri pentru a se asigura că toate documentele necesare pentru a se garanta o pistă de audit adecvată sunt păstrate în conformitate cu cerințele articolului 140 din RDC, și anume acelea privind disponibilitatea documentelor.

Cerința cheie nr. 6: un sistem fiabil de colectare, înregistrare și stocare a datelor în vederea monitorizării, evaluării, gestionării financiare, verificării și auditului, incluzând legături cu sistemele de schimb electronic de date cu beneficiarii

[articolul 72 litera (d), articolul 112 alineatul (3), articolul 122 alineatul (3), articolul 125 alineatul (2) literele (a), (d) și (e), articolul 125 alineatul (4) litera (d), articolul 125 alineatul

(8) și articolul 140 din RDC]

Criterii de evaluare:

6.1 Existența unui sistem electronic apt să colecteze, să înregistreze și să stocheze datele prevăzute în anexa III la RD pentru fiecare operațiune, inclusiv datele referitoare la indicatori și etape și la progresul programului în procesul de atingere a obiectivelor sale, furnizate de AG în temeiul articolului 125 alineatul (2) litera (a) din RDC.

În cazul în care o operațiune este sprijinită de FSE, acest sistem ar trebui să includă date privind participanții individuali și o defalcare a datelor cu privire la indicatori în funcție de sex, dacă este cazul.

6.2 Existența unor proceduri adecvate pentru a permite agregarea datelor atunci când acest lucru este necesar în scopul evaluării, auditurilor, cererilor de plăți, conturilor, rezumatelor anuale, rapoartelor anuale de punere în aplicare și rapoartelor finale, incluzând rapoartele privind datele financiare, care se prezintă Comisiei.

6.3 Existența unor proceduri adecvate pentru a se garanta:

- a. întreținerea și securitatea acestui sistem electronic, integritatea datelor ținând cont de standarde recunoscute la nivel internațional precum, de exemplu, ISO/IEC 27001:2013 și ISO/IEC 27002:2013, confidențialitatea datelor, autentificarea expeditorului și stocarea documentelor și datelor, în conformitate, în special, cu articolul 122 alineatul (3), articolul 125 alineatul (4) litera (d), articolul 125 alineatul (8) și articolul 140 din RDC; și
- b. protecția persoanelor fizice cu privire la prelucrarea datelor cu caracter personal.

Cerința cheie nr. 7: punerea efectivă în aplicare a unor măsuri antifraudă proporționale

[articolul 72 litera (h), articolul 122 alineatul (2), articolul 125 alineatul (4) litera (c) din RDC]

Criterii de evaluare:

7.1 Efectuarea de către AG, înainte de începerea punerii în aplicare a programului, a unei evaluări a riscurilor de fraudă privind probabilitatea și impactul riscurilor de fraudă relevante pentru procesele cheie din cadrul punerii în aplicare a programelor. În mod ideal, evaluarea riscurilor de fraudă ar trebui să se efectueze anual sau la fiecare doi ani, în funcție de nivelurile riscurilor. Rezultatele evaluării riscurilor de fraudă ar trebui să fie aprobate de conducerea de nivel superior a AG.

7.2 Structurarea măsurilor antifraudă în jurul celor patru elemente cheie ale ciclului antifraudă: prevenirea, detectarea, corectarea și urmărirea penală.

7.3 Existența unor măsuri de prevenire (cum ar fi declarația privind misiunea, codul de conduită, tonul din comunicările de nivel superior, alocarea responsabilităților, acțiunile de instruire și creșterea nivelului de sensibilizare, analiza datelor și actualizarea cunoștințelor privind semnalele care avertizează cu privire la fraude și indicatorii de fraudă) adecvate și proporționale, adaptate situațiilor specifice, în scopul de a atenua riscul de fraudă rezidual până la un nivel acceptabil.

7.4 Există și sunt puse în aplicare în mod eficace măsuri de detectare adecvate privind semnalele de alertă („red flags”).

7.5 Aplicarea de măsuri adecvate odată ce s-a detectat un caz suspect de fraudă, care să asigure mecanisme clare de raportare atât cu privire la suspiciunile de fraudă, cât și cu privire la deficiențele controalelor, și care să garanteze o coordonare suficientă cu AA, cu autoritățile de anchetă competente din statul membru, Comisia și OLAF.

7.6 Existența unor procese adecvate pentru urmărirea tuturor cazurilor suspecte de fraudă și a recuperărilor aferente ale unor fonduri UE cheltuite în mod fraudulos.

7.7 Existența unor proceduri de urmărire pentru a examina toate procesele, procedurile sau controalele legate de fraude potențiale sau efective, iar constatările relevante trebuie să fie utilizate în cadrul următoarei examinări a evaluării riscurilor de fraudă.

Cerința cheie nr. 8: proceduri adecvate pentru întocmirea declarației de gestiune și a rezumatului anual al rapoartelor finale de audit și al controalelor efectuate

[articolul 125 alineatul (4) litera (e) din RDC]

Criteria de evaluare:

8.1 Existența, pentru elaborarea rezumatului anual, a unor proceduri adecvate în scopul de a se asigura:

- a. o examinare și o urmărire adecvate ale rezultatelor finale ale tuturor controalelor și auditurilor efectuate de organismele competente pentru fiecare program, incluzând verificările privind gestiunea efectuate de AG sau de OI în numele acesteia, auditurile efectuate de către sau sub autoritatea AA și auditurile UE;
- b. analiza naturii și amplitudinii erorilor și deficiențelor identificate în sisteme și monitorizarea ulterioară a acestor deficiențe (măsuri corective adoptate sau planificate);
- c. punerea în aplicare a măsurilor preventive și corective în cazul identificării unor erori sistemice.

8.2 Declarația de gestiune trebuie să se bazeze pe rezumatul anual și să fie elaborată în conformitate cu modelul prevăzut în Regulamentul de punere în aplicare relevant al Comisiei.

8.3 Documentarea în mod adecvat a activității efectuate pentru elaborarea rezumatului anual și a declarației de gestiune.

8.4 Punerea la dispoziția AA a rezumatului anual și a declarației de gestiune, precum și a tuturor documentațiilor justificative și a informațiilor relevante în timp util, în scopul evaluării lor. În acest scop, se stabilesc termene-limită adecvate la nivel intern.

2. Cerințe cheie referitoare la AC și OI ale acesteia

Cerința cheie nr. 9: separarea adecvată a funcțiilor și sisteme adecvate pentru raportare și monitorizare atunci când autoritatea responsabilă încredințează executarea sarcinilor unei alte autorități

[articolul 72 literele (a), (b) și (e), articolul 123 alineatele (2) și (6), articolul 126 din RDC]

Criteria de evaluare:

Trebuie să existe:

9.1. O descriere și alocare clară a funcțiilor (organigramă, număr indicativ de posturi, calificări și/sau experiență necesare, fișele posturilor), inclusiv un acord oficial documentat care stabilește în mod clar toate sarcinile delegate de către AC către organismele intermediare.

9.2. Un număr adecvat de resurse umane calificate în mod suficient la niveluri diferite și pentru funcții diferite din cadrul AC, luând în considerare numărul, dimensiunea și complexitatea programelor în cauză, inclusiv acordurile de externalizare adecvate, dacă este cazul.

9.3. Respectarea principiului separării funcțiilor în cadrul organizației AC, dacă este cazul, și

în special în cazul în care statul membru a decis să păstreze funcția de certificare în cadrul aceleiași structuri administrative ca și AG, precum și între AC și celelalte autorități din SGC (AG și organismele sale intermediare, AA și alte organisme de audit).

9.4. Existența și actualizarea după caz a unor proceduri și manuale complete și adecvate, care să vizeze toate activitățile cheie din cadrul AC și OI, incluzând proceduri de monitorizare și raportare a neregulilor (raportate de OI sau identificate de AC) și de recuperare a sumelor plătite în mod necuvenit.

9.5 Existența unor proceduri și acorduri adecvate pentru a monitoriza și a supraveghea în mod eficace sarcinile delegate organismului (organismelor) intermediar(e) pe baza unor mecanisme de raportare adecvate (revizuirea metodologiei OI, examinări regulate a rezultatelor raportate de OI, inclusiv, în cazul în care este posibil, executarea din nou, pe bază de eșantionare, a activității efectuate de OI).

9.6 Luând în considerare principiul proporționalității, un cadru pentru a asigura faptul că, atunci când este necesar, se desfășoară un exercițiu corespunzător de gestionare a riscurilor, în special în cazul unor modificări majore ale activităților și/sau al unor schimbări ale structurilor de gestiune și control.

Cerința cheie nr. 10: proceduri adecvate pentru întocmirea și depunerea cererilor de plată

[articolul 126 literele (a), (e) și (f) din RDC]

Criterii de evaluare:

10.1. Existența unor proceduri adecvate, după caz, pentru a se asigura că sunt primite și luate în considerare informații adecvate de la AG și/sau OI al(e) acesteia în legătură cu verificările privind gestionarea de prim nivel efectuate și cu rezultatele auditurilor efectuate de AA sau sub responsabilitatea acestei autorități.

- a. o descriere clară a informațiilor specifice care trebuie să fie furnizate de AG și AA pentru procesul de certificare trebuie să fie cuprinsă în procedura convenită, în scopul asigurării primirii în mod regulat și în timp util a respectivelor informații;
- b. asigurarea, în scopul certificării, a faptului că AC a primit toate documentele justificative necesare, incluzând informații actualizate pertinente referitoare la rezultatele verificărilor privind gestionarea de prim nivel efectuate de AG și OI ale acesteia și rapoartele de audit ale AA sau ale organismelor UE;
- c. asigurarea unei examinări sistematice, documentate și realizate în timp util a rapoartelor elaborate de AG și OI al(e) acesteia privind progresul punerii în aplicare, inclusiv a unei examinări a rezultatelor verificărilor privind gestionarea de prim nivel, înainte de elaborarea declarației de cheltuieli către Comisie;
- d. asigurarea unei analize sistematice, documentate și realizate în timp util a tuturor rapoartelor de audit pertinente primite și luarea în considerare a rezultatelor auditului înainte de elaborarea declarației de cheltuieli pentru Comisie;
- e. asigurarea faptului că rezultatele examinărilor verificărilor privind gestionarea de prim nivel și ale rapoartelor de audit sunt luate în considerare în mod corespunzător la formularea unei concluzii privind existența unor fundamente suficiente pentru a se atesta legalitatea și conformitatea cheltuielilor certificate.

10.2. Procedurile scrise trebuie să includă controale detaliate, responsabilități clare și fluxul de activitate pentru întregul proces de certificare, inclusiv o validare adecvată care respectă

„principiul celor patru ochi” și supravegherea de către AC a contribuției OI al(e) acesteia la respectivul proces de certificare.

Cerința cheie nr. 11: păstrarea unor evidențe electronice adecvate ale cheltuielilor declarate și ale contribuției publice corespunzătoare

[articolul 126 literele (d) și (g) din RDC]

Criterii de evaluare:

11.1. Păstrarea unor evidențe contabile adecvate, în formă electronică, ale cheltuielilor declarate Comisiei.

11.2. Existența unor proceduri adecvate pentru păstrarea unor evidențe electronice exacte și complete ale cheltuielilor prezentate de către AG spre certificare, inclusiv ale contribuției publice corespunzătoare plătite beneficiarilor.

11.3. Asigurarea unei piste de audit adecvate prin înregistrarea și stocarea, în format electronic, a înregistrărilor contabile privind fiecare operațiune, așa încât să fie cuprinse toate datele necesare elaborării cererilor de plată și conturilor de plăți. Pista de audit din cadrul AC trebuie să permită reconcilierea cheltuielilor declarate Comisiei cu declarațiile de cheltuieli primite de la AG sau de la OI.

Cerința cheie nr. 12: evidența adecvată și completă a sumelor recuperabile, recuperate și retrase

[articolul 72 litera (h), articolul 137 alineatul (1) litera (b), articolul 137 alineatul (2) din RDC]

Criterii de evaluare:

12.1. Existența unor proceduri adecvate și eficiente pentru a păstra o evidență exactă și completă a sumelor retrase și recuperate în cursul exercițiului financiar, a sumelor care trebuie recuperate la sfârșitul exercițiului financiar, a recuperărilor realizate în temeiul articolului 72 litera (h) și articolului 137 alineatul (1) litera (b) din RDC și pentru a asigura faptul că sumele nerecuperabile prezentate în conturi corespund cu sumele introduse în sistemele contabile.

12.2 Păstrarea de evidențe contabile adecvate pentru a dovedi că cheltuielile au fost excluse, după caz, din conturi, în conformitate cu articolul 137 alineatul (2) din RDC și că toate corecțiile necesare au fost reflectate în conturile pentru exercițiul financiar în cauză.

Cerința cheie nr. 13: proceduri adecvate pentru elaborarea și certificarea integralității, a exactității și a veridicității conturilor

[articolul 72 litera (h), articolul 126 literele (b), (c) și (h) și articolul 137 din RDC, articolul 59 alineatul (5) litera (a) din Regulamentul financiar]⁵

Criterii de evaluare:

13.1. Existența unor proceduri adecvate pentru elaborarea și certificarea integralității, a exactității și a veridicității conturilor și pentru asigurarea faptului că cheltuielile introduse în conturi sunt conforme cu legislația aplicabilă și că au fost suportate în legătură cu operațiunile selectate spre a fi finanțate în conformitate cu criteriile aplicabile programului.

13.2. Existența unor proceduri adecvate pentru a se asigura că cheltuielile introduse în conturi corespund cu plățile intermediare declarate în exercițiul financiar respectiv după corecțiile oricăror erori materiale și deducerea tuturor sumelor neconforme identificate prin verificările

---

⁵ După caz, trebuie luate în considerare și orientările privind conturile.

privind gestionarea și audituri, retrase sau recuperate în respectivul exercițiu financiar, și după retragerea temporară a oricăror cheltuieli a căror eligibilitate este în curs de evaluare la data întocmirii conturilor.

13.3. Existența unor proceduri adecvate pentru a se asigura că sumele recuperate, de recuperat, retrase față de cererile de plăți intermediare anterioare și nerecuperabile sunt reflectate în mod corespunzător în conturi. Procedura trebuie să asigure ținerea evidenței contabile a sumelor recuperabile și a sumelor retrase în urma anulării integrale sau parțiale a contribuției pentru o operațiune. Sumele recuperate trebuie rambursate înainte de încheierea programului prin deducerea acestora din următoarea declarație de cheltuieli.

13.4. Punerea conturilor la dispoziția AG, în timp util, în scop informativ, și a AA, în scopul evaluării acestora. În acest scop, se stabilesc termene-limită adecvate la nivel intern.

13.5 Existența unor proceduri adecvate pentru a se asigura raportarea la termen către Comisie privind conturile, în conformitate cu articolul 59 alineatul (5) din Regulamentul financiar.

3. Cerințe cheie referitoare la AA

Cerința cheie nr. 14: separarea adecvată a funcțiilor și sisteme adecvate care permit garantarea faptului că orice alt organism care efectuează audituri în conformitate cu strategia de audit a programului dispune de independența funcțională necesară și ține cont de standardele de audit acceptate la nivel internațional

[articolul 72 literele (a), (b) și (e), articolul 123 alineatele (4) și (5) din RDC]

Criterii de evaluare:

14.1 O descriere și alocare clară a funcțiilor în conformitate cu strategia de audit (organigramă, resurse planificate, calificări și/sau experiență necesare, cerințe de instruire etc.), inclusiv existența unui acord oficial documentat care stabilește în mod clar toate sarcinile care sunt efectuate de alte organisme de audit sub supravegherea AA.

14.2 Personalul necesar deținând competențele necesare pentru a îndeplini toate cerințele, luând în considerare numărul, dimensiunea și complexitatea programelor în cauză, inclusiv acordurile de externalizare adecvate, dacă este cazul.

14.3 Respectarea principiului separării funcțiilor între AA (precum și alte organisme de audit, dacă este cazul) și alte organisme din SGC (AG, AC și/sau OI ale acestora) și a principiului independenței AA și a altor organisme de audit, așa cum se prevede la articolul 72 literele (a) și (b) și la articolul 123 alineatele (4) și (5) din RDC (a se vedea și orientările Comisiei privind desemnarea și strategia de audit).

14.4 Proceduri și manuale adecvate și complete, bazate pe standardele de audit acceptate la nivel internațional, inclusiv o analiză internă a calității și, dacă este cazul, proceduri de monitorizare și supraveghere a eficacității sarcinilor delegate altui (altor) organism(e) de audit pe baza unor mecanisme de raportare adecvate.

Cerința cheie nr. 15: audituri de sistem adecvate

[articolul 72 litera (f), articolul 127 alineatul (1) din RDC]

Criterii de evaluare:

15.1 Auditurile de sistem se realizează în conformitate cu ultima versiune actualizată a strategiei de audit și se bazează pe o metodologie de audit descrisă în mod clar, care include o analiză a riscurilor corespunzătoare și ia în considerare standardele de audit acceptate la nivel internațional.

15.2 Sfera auditului se axează pe cerințele cheie ale sistemelor de gestiune și control din cadrul organismelor relevante (AG, AC și OI). Sfera auditului include, printre altele, verificarea dacă autoritățile relevante asigură în mod corespunzător respectarea normelor UE și naționale în ceea ce privește achizițiile publice, ajutorul de stat, mediul, instrumentele financiare, dezvoltarea durabilă, publicitatea, cerințele privind egalitatea de șanse și nediscriminarea, fiabilitatea datelor referitoare la indicatorii de realizare și etapele, precum și progresul înregistrat de program în sensul atingerii obiectivelor sale.

15.3 Toate fazele auditurilor de sisteme sunt documentate în mod corespunzător. Există liste de control adecvate și complete care includ verificări privind toate cerințele cheie ale sistemelor de gestiune și control.

15.4. Există proceduri eficiente pentru monitorizarea punerii în aplicare a recomandărilor și a măsurilor corective care decurg din rapoartele de audit.

15.5. Există probe suficiente pentru a permite verificarea stabilirii nivelului de asigurare care a fost obținut din sisteme.

Cerința cheie nr. 16: audituri adecvate ale operațiunilor

[articolul 72 litera (f), articolul 127 din RDC, articolul 27 și articolul 28 din RD]

Criterii de evaluare:

16.1 Există o descriere a metodologiei aprobate de selectare a operațiunilor, care include metoda de eșantionare, unitatea de eșantionare, parametrii de eșantionare, rezultatele și nivelul de încredere obținut din auditurile sistemelor (sau, în etapa inițială, din activitatea inherentă procesului de desemnare), incluzând pragul de semnificație planificat, în conformitate cu articolul 127 alineatul (1) din RDC și articolul 28 din RD (a se vedea și orientările Comisiei privind eșantionarea).

16.2 Auditurile operațiunilor țin cont de standardele de audit acceptate la nivel internațional și sunt realizate în conformitate cu strategia de audit.

16.3 Auditurile operațiunilor sunt realizate pe baza documentelor justificative care constituie pista de audit și ele verifică legalitatea și regularitatea cheltuielilor declarate Comisiei, vizând cel puțin elementele prevăzute la articolul 27 din RD, și anume:

(a) dacă operațiunea a fost selectată în conformitate cu criteriile de selecție pentru programul operațional, nu a fost finalizată fizic sau complet implementată înainte ca beneficiarul să depună cererea de finanțare prin programul operațional, este implementată în conformitate cu decizia de aprobare și îndeplinește, la momentul efectuării auditului, toate condițiile aplicabile privind funcționarea și utilizarea acestora și obiectivele de atins;

(b) dacă cheltuielile declarate Comisiei corespund evidențelor contabile, iar documentele justificative solicitate demonstrează o pistă de audit adecvată în conformitate cu articolul 25 din prezentul regulament;

(c) dacă pentru cheltuielile declarate Comisiei, determinate în conformitate cu articolul 67 alineatul (1) literele (b) și (c) și articolul 109 din RDC și cu articolul 14 alineatul (1) din Regulamentul (UE) nr. 1304/2013 (FSE), au fost îndeplinite realizările și rezultatele plăților efectuate către beneficiar, datele privind participării sau alte evidențe legate de realizări și rezultate sunt conforme cu informațiile prezentate Comisiei, iar documentele justificative solicitate demonstrează o pistă de audit adecvată în conformitate cu articolul 25 din prezentul regulament;

(d) dacă, în conformitate cu articolul 132 alineatul (1) din RDC, contribuția publică a fost plătită beneficiarului final.

16.4 Auditurile operațiunilor includ, acolo unde este cazul, verificări la fața locului privind punerea în aplicare concretă a operațiunii.

16.5. Auditurile operațiunilor verifică exactitatea și integralitatea cheltuielilor corespunzătoare înregistrate de autoritatea de certificare în sistemul său contabil și reconcilierea pistei de audit la toate nivelurile.

16.6 În special, toate fazele auditurilor operațiunilor trebuie să fie documentate în mod corespunzător în documentele de lucru (inclusiv în listele de control) pentru a se evidenția activitatea de audit specifică realizată, rapoartele de audit elaborate și concluziile extrase în baza acestei activități.

16.7. Astfel cum se prevede la articolul 27 alineatul (5) din RD, atunci când problemele constatate par să fie de natură sistemică și, în consecință, determină riscuri pentru alte operațiuni în cadrul programului operațional, autoritatea de audit asigură efectuarea unei examinări suplimentare, inclusiv, după caz, a unor audituri suplimentare pentru a determina amploarea respectivelor probleme și recomandă măsurile corective necesare.

16.8. Există proceduri eficiente pentru monitorizarea punerii în aplicare a recomandărilor și a măsurilor corective care decurg din auditul operațiunilor.

Cerința cheie nr. 17: audituri adecvate ale conturilor

[articolul 127 alineatul (7) din RDC, articolul 29 din RD, articolul 59 alineatul (5) literele (a) și (b) din Regulamentul financiar]

Criterii de evaluare:

17.1 Auditurile conturilor se efectuează de către AA în conformitate cu articolul 29 din RD (a se vedea și orientările Comisiei privind auditul conturilor) și cu strategia de audit a programului, punând accentul pe evaluarea cerințelor cheie pentru AC.

17.2 În scopul opiniei de audit, pentru a ajunge la concluzia potrivit căreia conturile oferă o imagine reală și echitabilă, AA verifică dacă toate elementele prevăzute la articolul 137 din RDC sunt incluse în mod corect în conturi și corespund documentelor contabile justificative ținute de toate autoritățile sau organismele competente și de beneficiari. AA, pe baza conturilor puse la dispoziție de către AC, verifică dacă:

(a) suma totală a cheltuielilor eligibile declarată în conformitate cu articolul 137 alineatul (1) litera (a) din RDC este comparabilă cu cheltuielile și cu contribuția publică corespunzătoare inclusă în cererile de plată transmise Comisiei pentru exercițiul contabil relevant și, în cazul unor diferențe, că au fost oferite explicații adecvate în conturi pentru sumele reconciliate;

(b) sumele retrase și recuperate pe parcursul exercițiului contabil, sumele care urmează a fi recuperate la sfârșitul exercițiului contabil, sumele recuperate în temeiul articolului 71 din RDC și sumele nerecuperabile prezentate în conturi corespund sumelor introduse în sistemele contabile ale autorității de certificare și se bazează pe decizii luate de autoritatea de management sau de autoritatea de certificare responsabilă;

(c) cheltuielile au fost excluse, după caz, din conturi, în conformitate cu articolul 137 alineatul (2) din RDC și că toate corecțiile necesare se reflectă în conturile aferente exercițiului contabil în cauză;

(d) contribuțiile programului plătite către instrumentele financiare și avansurile de ajutoare de stat plătite către beneficiari sunt susținute de informațiile disponibile la nivelul AG și al AC.

Verificările menționate la literele (b), (c) și (d) pot fi efectuate prin eșantionare.

17.3 Auditurile conturilor iau în considerare standardele de audit acceptate la nivel internațional. În special, toate fazele auditurilor de conturi trebuie să fie documentate în mod corespunzător în documentele de lucru (inclusiv în listele de control) pentru a se evidenția activitatea de audit specifică realizată (în timpul auditurilor de sistem, auditurilor operațiunilor și verificărilor suplimentare finale privind conturile prezentate de autoritatea de certificare autorității de audit), rapoartele de audit elaborate și concluziile extrase în baza acestei activități.

17.4 Există proceduri de audit eficiente la nivelul AA pentru monitorizarea punerii în aplicare a recomandărilor și a măsurilor corective derivate din auditurile conturilor, incluzând reflectarea cu exactitate a corecțiilor financiare efectuate în conturi (ca urmărire a rezultatelor auditurilor operațiunilor).

Cerința cheie nr. 18: proceduri adecvate pentru furnizarea unei opinii de audit fiabile și pentru elaborarea raportului anual de control

[articolul 127 alineatul (5) din RDC, articolul 59 alineatul (5) litera (b) din Regulamentul financiar]

Criterii de evaluare:

18.1 AA dispune de proceduri pentru a se asigura că RAC și opinia de audit sunt fiabile, reflectă concluziile rezultate din auditurile de sistem, auditurile operațiunilor și auditurile conturilor și urmează modelele prevăzute în Regulamentul de punere în aplicare relevant al Comisiei (a se vedea și orientările Comisiei privind RAC și opinia de audit).

18.2 AA dispune de proceduri pentru a se asigura că RAC și opinia de audit sunt prezentate Comisiei până la termenul-limită prevăzut la articolul 59 alineatul (5) litera (b) din Regulamentul financiar.

18.3 Toate erorile detectate sunt raportate și tratate în mod adecvat, având în vedere rata de eroare și opinia de audit.

18.4 În cazul în care rata proiectată totală de eroare este peste pragul de semnificație, AA analizează impactul acesteia și face recomandări pentru a se asigura că se adoptă măsuri corective în scopul de a se obține o rată totală de eroare reziduală acceptabilă.

18.5 RAC și opinia de audit trebuie să acopere toate statele membre implicate în programe aflate sub incidența obiectivului CTE.

ANEXA II: EVALUAREA CERINȚELOR CHEIE ÎN FUNCȚIE DE CRITERIILE DE EVALUARE ȘI DE AUTORITATE

Trimiteri la articolele din RDC, RD și Regulamentul financiar	CERINȚE CHEIE (CC) și CRITERII DE EVALUARE (CE)	CATEGORII DE EVALUARE ⁶
	Autoritatea de gestionare/organismul intermediar	
Articolul 72 literele (a), (b), (e) și (h), articolul 122 alineatul (2), articolul 123 alineatele (1) și (6), articolul 125 alineatul (1) din RDC	CC 1) Separarea adecvată a funcțiilor și sisteme adecvate pentru raportare și monitorizare atunci când autoritatea responsabilă încredințează executarea sarcinilor unui alt organism	
CE	<p>1.1 Descrierea și alocarea clară a funcțiilor (organigramă, număr indicativ de posturi, calificări și/sau experiență necesare, fișele posturilor), inclusiv existența unui acord oficial documentat care stabilește în mod clar toate sarcinile delegate de către AG către organismul (organismele) intermediar(e).</p> <p>1.2 Existența, la niveluri diferite și pentru funcții diferite din cadrul AG și OI, a personalului necesar deținând competențele necesare,, luând în considerare numărul, dimensiunea și complexitatea programelor în cauză, inclusiv acordurile de externalizare adecvate, dacă este cazul.</p> <p>1.3 Respectarea principiului separării funcțiilor în cadrul organizației AG, dacă este cazul, și în special în cazul în care statul membru a decis să păstreze funcția de certificare în cadrul aceleiași structuri administrative ca și AG, precum și între AG și celelalte organisme din sistemul de gestiune și control (AC și/sau organismele sale intermediare, AA și/sau alte organisme de audit).</p> <p>1.4 Existența și actualizarea după caz a unor proceduri și manuale complete și adecvate, care să vizeze toate activitățile cheie din cadrul AG și OI, incluzând proceduri de monitorizare și raportare a neregulilor și de recuperare a sumelor plătite în mod necuvenit.</p> <p>1.5 Existența unor proceduri și acorduri adecvate pentru a monitoriza și a supraveghea în mod eficace sarcinile delegate către organismul (organismele) intermediar(e) pe baza unor mecanisme de raportare adecvate (revizuirea metodologiei OI, examinări regulate a rezultatelor raportate de OI, inclusiv, în cazul în care este posibil, executarea din nou, pe bază de eșantionare, a activității efectuate de OI).</p> <p>1.6 Luând în considerare principiului proporționalității, existența unui cadru pentru a asigura faptul că, atunci când este necesar, se desfășoară un exercițiu corespunzător de gestionare a riscurilor, în special în cazul unor modificări majore ale activităților și/sau al unor schimbări ale structurilor de gestiune și control.</p>	
Articolul 72 litera (c), articolul 125 alineatul (3) din RDC	CC 2) Selecția adecvată a operațiunilor	
CE	<p>2.1 Elaborarea de către AG, în vederea aprobării de către comitetul de monitorizare, a unor proceduri și criterii de selecție adecvate care: (a) asigură faptul că operațiunile contribuie la atingerea obiectivelor specifice și a rezultatelor din cadrul priorității în cauză; (b) sunt nediscriminatorii și transparente; și (c) iau în considerare promovarea principiului egalității între bărbați și femei și principiile privind dezvoltarea durabilă prevăzute la articolele 7 și 8 din RDC.</p> <p>2.2 Publicarea apelurilor la candidaturi⁷. Apelurile la candidaturi sunt publicate pentru ca toți beneficiarii posibili să fie informați și conțin o descriere clară a procedurii de selecție utilizate și a drepturilor și obligațiilor beneficiarilor.</p> <p>2.3 Înregistrarea tuturor cererilor primite³. Cererile sunt înregistrate la primire, dovada primirii este furnizată fiecărui solicitant și se păstrează evidențe privind starea aprobării pentru fiecare cerere.</p> <p>2.4 Evaluarea tuturor cererilor sau proiectelor în conformitate cu criteriile aplicabile. Evaluarea se aplică într-un mod consecvent și nediscriminatoriu. Criteriile și punctajul utilizate sunt în conformitate cu cele aprobate de către comitetul de monitorizare și menționate în apel. În procesul de evaluare a cererilor sau proiectelor, AG se asigură că evaluatorii posedă nivelul de competențe și de independență necesar. [A se vedea restul textului din anexa I la prezentele orientări.]</p> <p>2.5 Deciziile privind acceptarea sau respingerea cererilor sau proiectelor trebuie adoptate de o persoană autorizată în mod adecvat din cadrul organismului responsabil desemnat, rezultatele trebuie comunicate în scris candidatului printr-un acord sau printr-o decizie (sau prin intermediul unui document</p>	

⁶ Categoriile 1, 2, 3, 4, așa cum s-au definit în secțiunea 2.2 din prezentele orientări și în tabelul 2 din anexa IV la Regulamentul (UE) nr. 480/2014.

⁷ Nu se aplică în cazurile alocării directe a fondurilor UE anumitor proiecte naționale, regionale sau locale.

Trimiteri la articolele din RDC, RD și Regulamentul financiar	CERINȚE CHEIE (CC) și CRITERII DE EVALUARE (CE)	CATEGORII DE EVALUARE ⁶
	echivalent), iar motivația acceptării sau respingerii trebuie să fie precizată în mod clar. Procedura de contestare și deciziile aferente trebuie publicate.	
Articolul 125 alineatul (3) litera (c) din RDC	CC 3) Informarea corespunzătoare a beneficiarilor	
CE	<p>3.1 Comunicarea efectivă către beneficiari a drepturilor și obligațiilor lor, în special în ceea ce privește normele naționale privind eligibilitatea stabilite pentru program, normele UE aplicabile privind eligibilitatea, condițiile specifice pentru sprijinirea fiecărei operațiuni privind produsele și serviciile care trebuie furnizate în cadrul operațiunii, planul de finanțare, termenul-limită pentru execuție, cerințele privind contabilitatea separată sau codurile contabile adecvate, informațiile care trebuie păstrate și comunicate. Obligațiile de informare și publicitate trebuie, de asemenea, să fie formulate și comunicate în mod clar.</p> <p>3.2 Existența unor norme naționale clare și neechivoce privind eligibilitatea, stabilite pentru program.</p> <p>3.3 Existența unei strategii de garantare a accesului beneficiarilor la informațiile necesare și de acordare a unui nivel adecvat de orientare (fluturași, broșuri, seminarii, ateliere, site-uri etc.).</p>	
Articolul 72 literele (c) și (h), articolul 125 alineatul (4) litera (a), articolul 125 alineatul (5) și articolul 125 alineatul (6) din RDC	CC 4) Verificări adecvate privind gestionarea	
CE	<p>4.1 Verificările privind gestionarea cuprind: (a) verificări administrative referitoare la fiecare cerere de rambursare depusă de beneficiari: [A se vedea restul textului din anexa I la prezentele orientări.]; (b) verificări la fața locului ale operațiunilor: verificările la fața locului trebuie să fie efectuate de AG și OI al(e) acestora atunci când proiectul este în plină desfășurare, atât în ceea ce privește progresul fizic, cât și cel financiar (de exemplu în cazul măsurilor de instruire).</p> <p>4.2 Verificările la fața locului ale operațiunilor individuale pot fi efectuate de către AG sau OI al(e) acestora, pe bază de eșantionare. [A se vedea restul textului din anexa I la prezentele orientări.]</p> <p>4.3 Trebuie să existe proceduri scrise și liste de control complete care să fie utilizate pentru verificările privind gestionarea, în scopul detectării oricăror denaturări semnificative. [A se vedea restul textului din anexa I la prezentele orientări.]</p> <p>4.4 Trebuie păstrate evidențe ale: (a) verificărilor administrative și ale verificărilor la fața locului, inclusiv ale lucrărilor efectuate și ale rezultatelor obținute; (b) măsurilor luate în urma constatărilor detectate. Aceste înregistrări constituie documentația și informațiile justificative pentru rezumatul anual care trebuie elaborat de AG.</p> <p>4.5 Există proceduri aprobate de către AG pentru a se garanta că AC primește toate informațiile necesare privind verificările efectuate în scopul certificării. Verificările privind gestionarea trebuie încheiate la timp pentru cheltuielile certificate din conturile unui anumit exercițiu financiar.</p>	
Articolul 72 litera (g), articolul 122 alineatul (3), articolul 140, articolul 125 alineatul (4) litera (d), articolul 125 alineatul (8) din RDC	CC 5) existența unui sistem eficace pentru a se garanta că toate documentele privind cheltuielile și auditurile sunt păstrate, astfel încât să se asigure o pistă de audit adecvată	
CE	<p>5.1 Evidențele contabile detaliate și documentele justificative referitoare la operațiuni sunt păstrate la nivelul de gestionare adecvat (cum ar fi specificațiile tehnice și planul financiar al operațiunii, rapoartele privind progresul în atingerea realizărilor și rezultatelor și rapoartele de monitorizare, documentele privind depunerea cererilor, evaluarea, selectarea, aprobarea finanțării și procedurile de ofertare și contractare, precum și rapoartele privind inspecțiile produselor și serviciilor cofinanțate) și oferă informațiile prevăzute la articolul 25 alineatul (1) din RD. Sistemul contabil permite atât beneficiarilor, cât și altor organisme implicate să fie identificate împreună cu justificarea plății.</p> <p>5.2 AG ține o evidență privind identitatea și localizarea organismelor care păstrează documentele justificative referitoare la cheltuieli și audituri. Această evidență cuprinde toate documentele necesare pentru o pistă de audit adecvată și poate fi sub formă electronică în caz de schimb electronic de date între beneficiari și organismele relevante, în conformitate cu articolul 122 alineatul (3) din RDC.</p> <p>5.3 Există proceduri pentru a se asigura că toate documentele necesare pentru a se garanta o pistă de audit adecvată sunt păstrate în conformitate cu cerințele articolului 140 din RDC, și anume acelea privind disponibilitatea documentelor.</p>	

Trimiteri la articolele din RDC, RD și Regulamentul financiar	CERINȚE CHEIE (CC) și CRITERII DE EVALUARE (CE)	CATEGORII DE EVALUARE ⁶
Articolul 72 litera (d), articolul 112 alineatul (3), articolul 122 alineatul (3), articolul 125 alineatul (2) literele (a),(d),(e), articolul 125 alineatul(4) litera (d), articolul 125 alineatul (8) și articolul 140 din RDC	CC 6) Un sistem fiabil de colectare, înregistrare și stocare a datelor în vederea monitorizării, evaluării, gestionării financiare, verificării și auditului, incluzând legături cu sistemele de schimb electronic de date cu beneficiarii	
CE	<p>6.1 Existența unui sistem electronic apt să colecteze, să înregistreze și să stocheze datele prevăzute în anexa III la RD pentru fiecare operațiune, inclusiv datele referitoare la indicatori și etape și la progresul programului în procesul de atingere a obiectivelor sale, furnizate de AG în temeiul articolului 125 alineatul (2) litera (a) din RDC. În cazul în care o operațiune este sprijinită de FSE, acest sistem ar trebui să includă date privind participanții individuali și o defalcare a datelor cu privire la indicatori în funcție de sex, atunci când acest lucru este prevăzut de FSE.</p> <p>6.2 Existența unor proceduri adecvate pentru a permite agregarea datelor atunci când acest lucru este necesar în scopul evaluării, auditurilor, cererilor de plăți, conturilor, rezumatelor anuale, rapoartelor anuale de punere în aplicare și rapoartelor finale, incluzând rapoartele privind datele financiare, care se prezintă Comisiei.</p> <p>6.3 Existența unor proceduri adecvate pentru a se garanta: (a) întreținerea și securitatea acestui sistem electronic, integritatea datelor ținând cont de standarde recunoscute la nivel internațional precum, de exemplu, ISO/IEC 27001:2013 și ISO/IEC 27002:2013, confidențialitatea datelor, autentificarea expeditorului și stocarea documentelor și datelor, în conformitate, în special, cu articolul 122 alineatul (3), articolul 125 alineatul (4) litera (d), articolul 125 alineatul (8) și articolul 140 din RDC; și (b) protecția persoanelor fizice cu privire la prelucrarea datelor cu caracter personal.</p>	
Articolul 72 litera (h), articolul 122 alineatul (2), articolul 125 alineatul (4) litera (c) din RDC	CC 7) Punerea efectivă în aplicare a unor măsuri antifraudă proporționale	
CE	<p>7.1 Efectuarea de către AG, înainte de începerea punerii în aplicare a programului, a unei evaluări a riscurilor de fraudă privind probabilitatea și impactul riscurilor de fraudă relevante pentru procesele cheie din cadrul punerii în aplicare a programelor. În mod ideal, evaluarea riscurilor de fraudă ar trebui să se efectueze anual sau la fiecare doi ani, în funcție de nivelurile riscurilor. Rezultatele evaluării riscurilor de fraudă ar trebui să fie aprobate de conducerea de nivel superior a AG.</p> <p>7.2 Structurarea măsurilor antifraudă în jurul celor patru elemente cheie ale ciclului antifraudă: prevenirea, detectarea, corectarea și urmărirea penală.</p> <p>7.3 Existența unor măsuri de prevenire (cum ar fi declarația privind misiunea, codul de conduită, tonul din comunicările de nivel superior, alocarea responsabilităților, acțiunile de instruire și creștere a nivelului de sensibilizare, analiza datelor și actualizarea cunoștințelor privind semnalele care avertizează cu privire la fraude și indicatorii de fraudă) adecvate și proporționale, adaptate situațiilor specifice, în scopul de a atenua riscul de fraudă rezidual până la un nivel acceptabil.</p> <p>7.4 Există și sunt puse în aplicare în mod eficace măsuri de detectare adecvate privind semnalele de alertă („red flags”).</p> <p>7.5 Aplicarea de măsuri adecvate odată ce s-a detectat un caz suspect de fraudă, care să asigure mecanisme clare de raportare atât cu privire la suspiciunile de fraudă, cât și cu privire la deficiențele controalelor, și care să garanteze o coordonare suficientă cu AA, cu autoritățile de anchetă competente din statul membru, Comisia și OLAF.</p> <p>7.6 Existența unor procese adecvate pentru urmărirea tuturor cazurilor suspecte de fraudă și a recuperărilor aferente ale unor fonduri UE cheltuite în mod fraudulos.</p> <p>7.7 Existența unor proceduri de urmărire pentru a examina toate procesele, procedurile sau controale legate de fraude potențiale sau efective, iar constatările relevante trebuie să fie utilizate în cadrul următoarei examinări a evaluării riscurilor de fraudă.</p>	
Articolul 125 alineatul (4) litera (e) din RDC	CC 8) Proceduri adecvate pentru întocmirea declarației de gestiune și a rezumatului anual al rapoartelor finale de audit și al controalelor efectuate	
CE	<p>8.1 Existența, pentru elaborarea rezumatului anual, a unor proceduri adecvate în scopul de a se asigura: (a) o examinare și o urmărire adecvate ale rezultatelor finale ale tuturor controalelor și auditurilor efectuate de organismele competente pentru fiecare program, incluzând verificările privind gestiunea efectuate de AG sau de OI în numele acesteia, auditurile efectuate de către sau sub autoritatea AA și auditurile UE; (b) analiza naturii și amplitudinii erorilor și deficiențelor identificate în sisteme și monitorizarea ulterioară a acestor deficiențe (măsurile corective adoptate sau planificate); (c) punerea în aplicare a măsurilor preventive și corective în cazul identificării unor erori sistemice.</p> <p>8.2 Declarația de gestiune trebuie să se bazeze pe rezumatul anual și să fie elaborată în conformitate cu modelul prevăzut în Regulamentul de punere în</p>	

Trimiteri la articolele din RDC, RD și Regulamentul financiar	CERINȚE CHEIE (CC) și CRITERII DE EVALUARE (CE)	CATEGORII DE EVALUARE ⁶
	<p>aplicare relevant al Comisiei.</p> <p>8.3 Documentarea în mod adecvat a activității efectuate pentru elaborarea rezumatului anual și a declarației de gestiune.</p> <p>8.4 Punerea la dispoziția AA a rezumatului anual și a declarației de gestiune, precum și a tuturor documentațiilor justificative și a informațiilor relevante în timp util, în scopul evaluării lor. În acest scop, se stabilesc termene-limită adecvate la nivel intern.</p>	
	Autoritatea de certificare/organismul intermediar	
<p>Articolul 72 literele (a), (b) și (e), articolul 123 alineatele (2) și (6), articolul 126 din RDC</p>	CC 9) Separarea adecvată a funcțiilor și sisteme adecvate pentru raportare și monitorizare atunci când autoritatea responsabilă încredințează executarea sarcinilor unui alt organism	
<p>CE</p>	<p>9.1 O descriere și alocare clară a funcțiilor (organigramă, număr indicativ de posturi, calificări și/sau experiență necesare, fișele posturilor), inclusiv existența unui acord oficial documentat care stabilește în mod clar toate sarcinile delegate de către AC către organismele intermediare.</p> <p>9.2 Un număr adecvat de resurse umane calificate în mod suficient la niveluri diferite și pentru funcții diferite din cadrul AC, luând în considerare numărul, dimensiunea și complexitatea programelor în cauză, inclusiv acordurile de externalizare adecvate, dacă este cazul.</p> <p>9.3. Respectarea principiului separării funcțiilor în cadrul organizației AC, dacă este cazul, și în special în cazul în care statul membru a decis să păstreze funcția de certificare în cadrul aceiași structuri administrative ca și AG, precum și între AC și celelalte autorități din SGC (AG și/sau organismele sale intermediare, AA și/sau alte organisme de audit).</p> <p>9.4. Existența și actualizarea, după caz, a unor proceduri și manuale complete și adecvate, care să vizeze toate activitățile cheie din cadrul AC și OI, incluzând proceduri de monitorizare și raportare a neregulilor (nereguli raportate de OI sau identificate de AC) și de recuperare a sumelor plătite în mod necuvenit.</p> <p>9.5 Existența unor proceduri și acorduri adecvate pentru a monitoriza și a supraveghea în mod eficace sarcinile delegate organismului (organismelor) intermediar(e) pe baza unor mecanisme de raportare adecvate (revizuirea metodologiei OI, examinări regulate a rezultatelor raportate de OI, inclusiv, în cazul în care este posibil, executarea din nou, pe bază de eșantionare, a activității efectuate de OI).</p> <p>9.6 Un cadrul pentru a asigura faptul că, atunci când este necesar, se desfășoară un exercițiu corespunzător de gestionare a riscurilor.</p>	
<p>Articolul 126 literele (a), (e) și (f) din RDC</p>	CC 10) Proceduri adecvate pentru elaborarea și depunerea cererilor de plată	
<p>CE</p>	<p>10.1 Existența unor proceduri adecvate, după caz, pentru a se asigura că sunt primite și luate în considerare informații adecvate de la AG și/sau OI al(e) acesteia în legătură cu verificările privind gestionarea de prim nivel efectuate și cu rezultatele auditurilor efectuate de AA sau sub responsabilitatea acestei autorități. [A se vedea restul textului din anexa I la prezentele orientări.]</p> <p>10.2 Proceduri care să includă controale detaliate, responsabilități și fluxul de activitate pentru procesul de certificare.</p>	
<p>Articolul 126 literele (d), (g) din RDC</p>	CC 11) Păstrarea unor evidențe electronice adecvate ale cheltuielilor declarate și ale contribuției publice corespunzătoare	
<p>CE</p>	<p>11.1 Păstrarea unor evidențe contabile adecvate, în formă electronică, ale cheltuielilor declarate Comisiei.</p> <p>11.2 Existența unor proceduri adecvate pentru păstrarea unor evidențe electronice exacte și complete ale cheltuielilor prezentate de către AG spre certificare, inclusiv ale contribuției publice corespunzătoare plătite beneficiarilor.</p> <p>11.3 Asigurarea unei piste de audit adecvate prin înregistrarea și stocarea, în format electronic, a înregistrărilor contabile privind fiecare operațiune, așa încât să fie cuprinse toate datele necesare elaborării cererilor de plată și conturilor de plăți. Pista de audit din cadrul AC trebuie să permită reconcilierea cheltuielilor declarate Comisiei cu declarațiile de cheltuieli primite de la AG/OI.</p>	
<p>Articolul 72 litera (h), articolul 137 alineatul (1) litera (b) și articolul 137 alineatul (2) din RDC</p>	CC 12) Evidența adecvată și completă a sumelor recuperabile, recuperate și retrase	
<p>CE</p>	<p>12.1 Existența unor proceduri adecvate și eficiente pentru a păstra o evidență exactă și completă a sumelor retrase și recuperate în cursul exercițiului financiar, a sumelor care trebuie recuperate la sfârșitul exercițiului financiar, a recuperărilor realizate în temeiul articolului 72 litera (h) și articolului 137 alineatul (1) litera (b) din RDC și pentru a asigura faptul că sumele nerecuperabile prezentate în conturi corespund cu sumele introduse în sistemele contabile.</p> <p>12.2 Păstrarea de evidențe contabile adecvate pentru a dovedi că cheltuielile au fost excluse, după caz, din conturi, în conformitate cu articolul 137 alineatul (2) din RDC și că toate corecțiile necesare au fost reflectate în conturile pentru exercițiul financiar în cauză.</p>	

Trimiteri la articolele din RDC, RD și Regulamentul financiar	CERINȚE CHEIE (CC) și CRITERII DE EVALUARE (CE)	CATEGORII DE EVALUARE ⁶
Articolul 72 litera (h); articolul 126 literele (b), (c) și (h); articolul 137 din RDC	CC 13) Proceduri adecvate pentru elaborarea și certificarea integralității, a exactității și a veridicității conturilor	
CE	<p>13.1 Existența unor proceduri adecvate pentru elaborarea și certificarea integralității, a exactității și a veridicității conturilor și pentru asigurarea faptului că cheltuielile introduse în conturi sunt conforme cu legislația aplicabilă și că au fost suportate în legătură cu operațiunile selectate spre a fi finanțate în conformitate cu criteriile aplicabile programului.</p> <p>13.2 Proceduri adecvate pentru a se asigura că cheltuielile introduse în conturi corespund cu plățile intermediare declarate în exercițiul financiar respectiv după deducerea tuturor sumelor neconforme identificate prin verificările privind gestionarea și audituri, retrase sau recuperate în respectivul exercițiu financiar, și după retragerea temporară a oricăror cheltuieli a căror eligibilitate este în curs de evaluare la data întocmirii conturilor. Trebuie reflectate și corecțiile erorilor materiale.</p> <p>13.3 Proceduri adecvate pentru a se asigura că sumele recuperate, de recuperat, retrase față de cererile de plăți intermediare anterioare și nerecuperabile sunt reflectate în mod corespunzător în conturi. Procedura trebuie să asigure ținerea evidenței contabile a sumelor recuperabile și a sumelor retrase în urma anulării integrale sau parțiale a contribuției pentru o operațiune. Sumele recuperate trebuie rambursate înainte de încheierea programului prin deducerea acestora din următoarea declarație de cheltuieli.</p> <p>13.4 Punerea conturilor la dispoziția AG, în timp util, în scop informativ, și a AA, în scopul evaluării acestora. În acest scop, se stabilesc termene-limită adecvate la nivel intern.</p> <p>13.5 Proceduri adecvate pentru a se asigura raportarea la termen către Comisie privind conturile, în conformitate cu articolul 59 alineatul (5) din Regulamentul financiar.</p>	
	Autoritatea de audit	
Articolul 72 literele (a), (b) și (e), articolul 123 alineatele (4) și (5) din RDC	CC 14) Separarea adecvată a funcțiilor și sisteme adecvate care permit garantarea faptului că orice alt organism care efectuează audituri în conformitate cu strategia de audit a programului dispune de independența funcțională necesară și ține cont de standardele de audit acceptate la nivel internațional	
CE	<p>14.1 O descriere și alocare clară a funcțiilor în conformitate cu strategia de audit (organigramă, resurse planificate, calificări și/sau experiență necesare, cerințe de instruire etc.), inclusiv existența unui acord oficial documentat care stabilește în mod clar toate sarcinile care sunt efectuate de alte organisme de audit sub supravegherea AA.</p> <p>14.2 Personalul necesar deținând competențele necesare pentru a îndeplini toate cerințele, luând în considerare numărul, dimensiunea și complexitatea programelor în cauză, inclusiv acordurile de externalizare adecvate, dacă este cazul.</p> <p>14.3 Respectarea principiului separării funcțiilor între AA (precum și alte organisme de audit, dacă este cazul) și celelalte organisme din SGC (AG, AC și/sau OI ale acestora) și a principiului independenței AA și a altor organisme de audit, așa cum se prevede la articolul 72 literele (a) și (b) și la articolul 123 alineatele (4) și (5) din RDC (a se vedea și orientările Comisiei privind desemnarea și strategia de audit).</p> <p>14.4 Proceduri și manuale adecvate și complete, bazate pe standardele de audit acceptate la nivel internațional, inclusiv o analiză internă a calității și, dacă este cazul, proceduri de monitorizare și supraveghere a eficacității sarcinilor delegate altui (altor) organism(e) de audit pe baza unor mecanisme de raportare adecvate.</p>	
Articolul 72 litera (f), articolul 127 alineatul (1) din RDC	CC 15) Audituri de sistem adecvate	
CE	<p>15.1 Auditurile de sistem se realizează în conformitate cu ultima versiune actualizată a strategiei de audit și se bazează pe o metodologie de audit descrisă în mod clar, care include o analiză a riscurilor corespunzătoare și ia în considerare standardele de audit acceptate la nivel internațional.</p> <p>15.2 Sfera auditului se axează pe cerințele cheie ale sistemelor de gestiune și control din cadrul organismelor relevante (AG, AC și OI). Sfera auditului include, printre altele, verificarea dacă autoritățile relevante asigură în mod corespunzător respectarea normelor UE și naționale în ceea ce privește achizițiile publice, ajutorul de stat, mediul, instrumentele financiare, dezvoltarea durabilă, publicitatea, cerințele privind egalitatea de șanse și nediscriminarea, fiabilitatea datelor referitoare la indicatorii de realizare și etapele, precum și progresul înregistrat de program în sensul atingerii obiectivelor sale.</p> <p>15.3 Toate fazele auditurilor de sisteme sunt documentate în mod corespunzător. Există liste de control adecvate și complete care includ verificări privind toate cerințele cheie ale sistemelor de gestiune și control.</p> <p>15.4 Există proceduri eficiente pentru monitorizarea punerii în aplicare a recomandărilor și a măsurilor corective care decurg din rapoartele de audit.</p>	

Trimiteri la articolele din RDC, RD și Regulamentul financiar	CERINȚE CHEIE (CC) și CRITERII DE EVALUARE (CE)	CATEGORII DE EVALUARE ⁶
	15.5 Există probe suficiente pentru a permite verificarea stabilirii nivelului de asigurare care a fost obținut din sisteme.	
Articolul 72 litera (f), articolul 127 din RDC Articolele 27 și 28 din RD	CC 16) Auditeri adecvate ale operațiunilor	
CE	<p>16.1 Există o descriere a metodologiei aprobate de selectare a operațiunilor care include metoda de eșantionare, unitatea de eșantionare, parametrii de eșantionare, rezultatele și nivelul de încredere obținut din auditurile sistemelor (sau, în etapa inițială, din activitatea inerentă procesului de desemnare), incluzând pragul de semnificație planificat, în conformitate cu articolul 127 alineatul (1) din RDC și articolul 28 din RD (a se vedea și orientările Comisiei privind eșantionarea).</p> <p>16.2 Auditurile operațiunilor țin cont de standardele de audit acceptate la nivel internațional și sunt realizate în conformitate cu strategia de audit.</p> <p>16.3 Auditurile operațiunilor sunt realizate pe baza documentelor justificative care constituie pista de audit și ele verifică legalitatea și regularitatea cheltuielilor declarate Comisiei, vizând cel puțin elementele prevăzute la articolul 27 din RD, și anume: [A se vedea restul textului din anexa I la prezentele orientări.]</p> <p>16.4 Auditurile operațiunilor includ, acolo unde este cazul, verificări la fața locului privind punerea în aplicare concretă a operațiunii.</p> <p>16.5 Auditurile operațiunilor verifică exactitatea și integralitatea cheltuielilor corespunzătoare înregistrate de autoritatea de certificare în sistemul său contabil și reconcilierea pistei de audit la toate nivelurile.</p> <p>16.6 În special, toate fazele auditurilor operațiunilor trebuie să fie documentate în mod corespunzător în documentele de lucru (inclusiv în listele de control) pentru a se evidenția activitatea de audit specifică realizată, rapoartele de audit elaborate și concluziile extrase în baza acestei activități.</p> <p>16.7 Astfel cum se prevede la articolul 27 alineatul (5) din RD, atunci când problemele constatate par să fie de natură sistemică și, în consecință, determină riscuri pentru alte operațiuni în cadrul programului operațional, autoritatea de audit asigură efectuarea unei examinări suplimentare, inclusiv, după caz, a unor audituri suplimentare pentru a determina amploarea respectivelor probleme și recomandă măsurile corective necesare.</p> <p>16.8 Există proceduri eficiente pentru monitorizarea punerii în aplicare a recomandărilor și a măsurilor corective care decurg din auditul operațiunilor.</p>	
Articolul 127 alineatul (7) din RDC, articolul 29 din RD, articolul 59 alineatul (5) literele (a) și (b) din Regulamentul financiar	CC 17) Auditeri adecvate ale conturilor	
CE	<p>17.1 Auditurile conturilor se efectuează de către AA în conformitate cu articolul 29 din Regulamentul delegat (UE) nr. 480/2014 al Comisiei (a se vedea și orientările Comisiei privind auditul conturilor) și cu strategia de audit a programului, punând accentul pe evaluarea cerințelor cheie pentru AC.</p> <p>17.2 În scopul opiniei de audit, pentru a ajunge la concluzia potrivit căreia conturile oferă o imagine reală și echitabilă, AA verifică dacă toate elementele prevăzute la articolul 137 din RDC sunt incluse în mod corect în conturi și corespund documentelor contabile justificative ținute de toate autoritățile sau organismele competente și de beneficiari. AA, pe baza conturilor puse la dispoziție de către AC, verifică dacă: [A se vedea restul textului din anexa I la prezentele orientări.]</p> <p>17.3 Auditurile conturilor iau în considerare standardele de audit acceptate la nivel internațional. În special, toate fazele auditurilor de conturi trebuie să fie documentate în mod corespunzător în documentele de lucru (inclusiv în listele de control) pentru a se evidenția activitatea de audit specifică realizată (în timpul auditurilor de sistem, auditurilor operațiunilor și verificărilor suplimentare finale privind conturile prezentate de autoritatea de certificare autorității de audit), rapoartele de audit elaborate și concluziile extrase în baza acestei activități.</p> <p>17.4 Există proceduri de audit eficiente la nivelul AA pentru monitorizarea punerii în aplicare a recomandărilor și a măsurilor corective derivate din auditurile conturilor, incluzând reflectarea cu exactitate a corecțiilor financiare efectuate în conturi (ca urmare a rezultatelor auditurilor operațiunilor).</p>	
Articolul 127 alineatul (5) din RDC, articolul 59 alineatul (5) litera (b) din Regulamentul financiar	CC 18) Proceduri adecvate pentru furnizarea unei opinii de audit fiabile și pentru elaborarea raportului anual de control	
CE	<p>18.1 AA dispune de proceduri pentru a se asigura că RAC și opinia de audit sunt fiabile, reflectă concluziile rezultate din auditurile de sistem, auditurile operațiunilor și auditurile conturilor și urmează modelele prevăzute în Regulamentul de punere în aplicare relevant al Comisiei (a se vedea și orientările Comisiei privind RAC și opinia de audit).</p> <p>18.2 AA dispune de proceduri pentru a se asigura că RAC și opinia de audit sunt prezentate Comisiei până la termenul-limită prevăzut la articolul 59 alineatul (5) litera (b) din Regulamentul financiar.</p>	

Trimiteri la articolele din RDC, RD și Regulamentul financiar	CERINȚE CHEIE (CC) și CRITERII DE EVALUARE (CE)	CATEGORII DE EVALUARE ⁶
	18.3 Toate erorile detectate sunt raportate și tratate în mod adecvat, având în vedere rata de eroare și opinia de audit.	
	18.4 În cazul în care rata proiectată totală de eroare este peste pragul de semnificație, AA analizează impactul acesteia și face recomandări pentru a se asigura că se adoptă măsuri corective în scopul de a se obține o rată totală de eroare reziduală acceptabilă.	
	18.5 RAC și opinia de audit trebuie să acopere toate statele membre implicate în programe aflate sub incidența obiectivului CTE.	

Întocmit de:
Revizuit de:

Data:
Data:

ANEXA III: CONCLUZIE GENERALĂ ÎN FUNCȚIE DE SISTEMUL DE GESTIUNE ȘI CONTROL

Autoritatea din statul membru	Evaluarea în funcție de autoritate (Categoriile 1 - 4)	Factori atenuanți existenți / controale compensatorii care influențează direct evaluarea efectuată la nivelul sistemului	Risc rezidual pentru regularitate⁸	Concluzia generală în funcție de sistem (Categoriile 1 - 4)
Autoritatea de gestionare				
Autoritatea de certificare				
Autoritatea de audit				
<p>Întocmit de: _____ Data: _____</p> <p>Revizuit de: _____ Data: _____</p>				

⁸ Foarte redus, redus, mediu, ridicat.

ANEXA IV: TABEL CARE STABILEȘTE LEGĂTURILE ÎNTRE CERINȚELE CHEIE ȘI CRITERIILE DE DESEMNARE

<i>Orga nism</i>	<i>CC/CE</i>	<i>Criterii de desemnare asociate (Anexa XIII la RDC)</i>
AG	CC 1	
AG	1.1	1. (i) / 1. (ii)
AG	1.2	1. (iv)
AG	1.3	1. (i)
AG	1.4	1. (ii) / 3. A.
AG	1.5	1. (ii)
AG	1.6	
AG	CC 2	
AG	2.1	3 . A (i)
AG	2.2	3 . A (i)
AG	2.3	3 . A (i)
AG	2.4	3 . A (i)
AG	2.5	3 . A (i)
AG	CC 3	
AG	3.1	3.A.(v) / 3.A.(ix)
AG	3.2	3.A.(ix)
AG	3.3	3.A.(ix)
AG	CC 4	
AG	4.1	3. A. (ii) și (iii)
AG	4.2	3. A. (ii)
AG	4.3	3. A. (i) / 3.A.(ii) / 3. A. (iii) / 3.A.(v)
AG	4.4	3.A.(ii) / 3. A. (vii)
AG	4.5	3.A.(ii) / 3. B. (iv) / 4.B.
AG	CC 5	
AG	5.1	3.A.(iv) / 3.A.(vii)
AG	5.2	3.A.(iv) / 3.A(vii)

<i>Orga nism</i>	<i>CC/CE</i>	<i>Criterii de desemnare asociate (Anexa XIII la RDC)</i>
AG	5.3	3.A (vii)
AG	CC 6	
AG	6.1	3.A (iv) și 4 . A (i) / și (ii)
AG	6.2	3.A (iv) și (vii) și 4 . A (i) / și (ii)
AG	6.3	3.A (iv)
AG	CC 7	
AG	7.1	3. A. (vi)
AG	7.2	3. A. (vi)
AG	7.3	3. A. (vi)
AG	7.4	3. A. (vi)
AG	7.5	3. A. (vi)
AG	7.6	3. A. (vi)
AG	7.7	3. A. (vi)
AG	CC 8	
AG	8.1	3. A (viii)
AG	8.2	3. A (viii)
AG	8.3	3. A (viii)
AG	8.4	3. A (viii)
AC	CC 9	
AC	9.1	1. (i) / 1. (ii)
AC	9.2	1. (iv)
AC	9.3	1. (i)
AC	9.4	1. (ii) / 3. B.
AC	9.5	1.(ii)
AC	9.6	
AC	CC 10	
AC	10.1	3.B.(iv) / 4.B.
AC	10.2	1. (ii) / 3 / B. (i)
AC	CC 11	

<i>Orga nism</i>	<i>CC/CE</i>	<i>Criterii de desemnare asociate (Anexa XIII la RDC)</i>
AC	11.1	3.B. (iii)
AC	11.2	3.B. (iii)
AC	11.3	3.B. (iii)
AC	CC 12	
	12.1.	3.B. (iii)
	12.2	3.B. (iii)
AC	CC 13	
AC	13.1	3.B. (ii)
AC	13.2	3.B. (i) / 3.B.(ii)
AC	13.3	3.B. (ii)
AC	13.4	3.B. (ii)
AC	13.5	3.B. (ii)
AA	CC 14	nu se aplică
AA	CC 15	nu se aplică
AA	CC 16	nu se aplică
AA	CC 17	nu se aplică
AA	CC 18	nu se aplică